

TOM XIV

INTRODUCCIÓ	1
Jaume Mascaró Pons	
Bibliografia	9
ANTROPOLOGIA: UNA VISIÓ HISTÒRICA	11
Andreu Ramis Puig-gros, Antoni Ginard Bujosa, amb la col·laboració d'Antoni López Pons	
L'illa de Menorca en les fonts clàssiques	14
L'època medieval islàmica	17
Època medieval cristiana	18
Època dels Àustries	19
El segle XVIII	19
El segle XIX i els inicis del Folklore	25
Discurs folklorista i Renaixença	27
Descoberta del Sud. Els viatgers	31
Les quatre primeres dècades del segle XX	32
Continuació d'un projecte simbòlic	32
Els grans projectes etnogràfics	35
El Bolletí del Diccionari de la llengua Catalana (1901-1936)	35
El Butlletí de Dialectologia Catalana	36
L'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya (1915-1939)	37
L'Arxiu de Tradicions Populars (1928-1935))	39
Baltasar Samper i el Cançoner popular de Catalunya (1922-1935)	41
L'Ateneo de Madrid i l'enquesta del 1901	42
Mossèn Antoni Maria Alcover i Sureda (1862-1932)	42
Cançoner popular	42
Rondalles i Contarelles	42
Paraules i coses	44
Andreu Ferrer Ginard i El tresor dels avis (1922-1928)	44
Francesc Camps i Mercadal (1852-1929)	46
Pere Ballester Pons (1856-1946)	48
Altres figures de l'etnografia i del folklore menorquí	49
L'ermàs de la postguerra (1940-1970)	51
La soterrada lluita per la resistència: Francesc de Borja Moll (1903-1991) i l'Obra del Diccionari	54
La represa (1970-1990). La lenta recuperació i la lluita per la identitat	56
Edicions, reedicions i publicacions periòdiques	58
L'Institut Menorquí d'Estudis (IME)	60
El Col·lectiu Folkloric de Ciutadella i la revista Quaderns de folklore	61
Les línies actuals d'investigació (1970-1995)	62
Jornades de Cultura Popular a les Illes Balears	73
Associacionisme cultural i antropologia	74
Aportacions recents	75

ACTIVITATS PRODUCTIVES TRADICIONALS

I. LA PAGESIA 81

Antoni Bonet Bosch, Antoni Camps Extremera, Marc Moll Marquès, Helena Sintes i Tomàs Vidal Bendito

Capítol primer: Organització de l'àmbit rural	83
El lloc com a marc de vida de la pagesia	83
Organització agrària del territori	84
Població del lloc	88
Organització de l'espai agrari illenc	90
Evolució d'una gran alqueria litoral	91
Organització de l'espai intern del lloc. Creació d'un lloc nou de vorera o de marina	94
Els sementers: una delicada organització d'ús i de trànsit	104
Els noms de les tanques	106
L'espai edificat i de vida domèstica: ses cases	111
L'era	114
La casa-habitatge o casat	114
La cuina	118
La porxada	121
Els estudis	121
Cases de senyor	121
Capítol segon: La pagesia. La seva activitat productiva	125
L'estructura humana del lloc	126
El lloguer dels missatges	127
L'any agrícol	130
L'estructura de l'any i la clau del començament	130
Feines fins a Sant Miquel	131
De Sant Miquel a Nadal	137
La feina d'un dia normal	137
Armar tornall	137
Les tempestes	139
El costum de "menjar a sa tanca"	140
Les feines d'anar al boer i pastar	141
La festa de Tots Sants	142
El començament de sembrar	143
La setmana de Nadal i Cap d'Any	144
Els cinc mesos	155
Gestació i naixement de bestiar	156
Entreteniments de vetllada	157
Les porquetjades	157
Els hortolans	158
L'estivada	158
Feines puntuals	160
El conreu de l'estivada i el blat	160
Les festes de Pasqua	161

La feina de fer les fogasses	161
La festa de Sant Isidre i les toses	161
Guaretar i binar	162
La temporada d'estiu: segar, batre i mesurar	190
La feina de segar	191
La feina de garbejar i fer les garberes	194
La feina de batre	194
La festa de les mesurades	198
La retosa dels bens	200
Figat, arròs de la terra, arrop i carabassat	200
Consideracions finals	257
Bibliografia	259
Apèndix	261
Notícia biogràfica	263
Llista d'autors de les il·lustracions	267
Llista de requadros	269
Llista de mapes, dibuixos i esquemes	271
Índex	
Índex onomàstic	273
Índex toponímic	277
Índex de matèries	279
Fe d'errates	323
Agraïments	327